

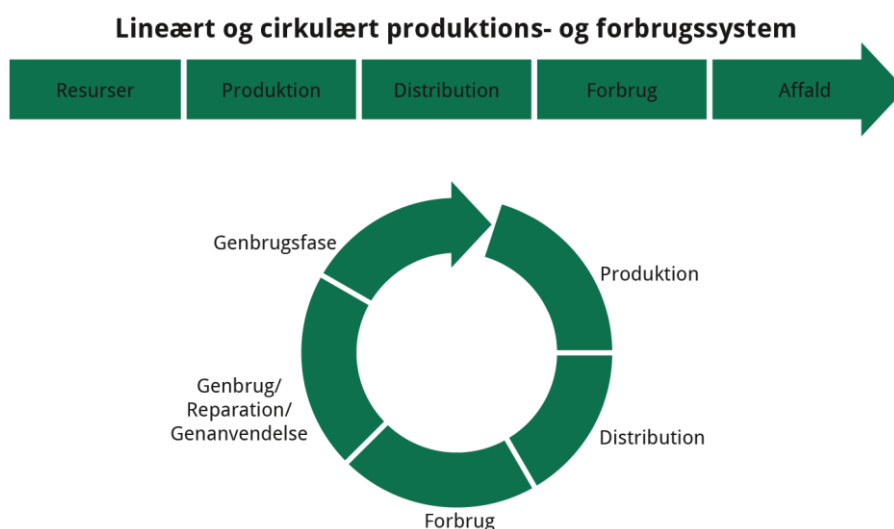
Cirkulært innovationsnetværk Djursland

For virksomheder, der vil passe på miljø, mennesker og Jordens knappe ressourcer – og samtidig styrke konkurrenceevnen og tjene penge på det

Projektbeskrivelse, 24. november 2017

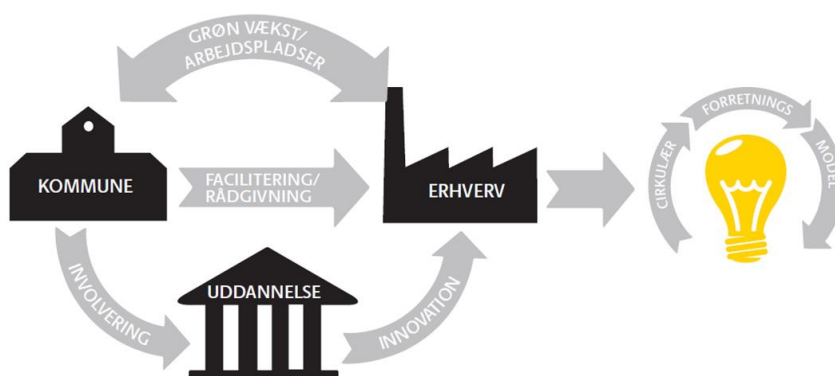
Baggrund:

EU-kommissionen vedtog i 2015 en "Action Plan for Circular Economy - Closing the Loop", som skal lede omstillingen fra lineær til cirkulær økonomi (CØ) i hele Europa.

Figur: Plastic Change

KL udsendte som følge heraf i foråret 2017 et inspirationskatalog til de danske kommuner. En af KL's anbefalinger er at understøtte det lokale erhvervslivs omstilling.

Figur: KL - Den cirkulære kommune

"Ved at omstille til en cirkulær forretningsmodel kan virksomhederne spare penge på råstoffer, skabe lokale arbejdspladser, styrke deres eksport og bruge bæredygtighed som

konkurrenceparameter," hedder det i kataloget. Cirkulært byggeri betegnes endda som "det nye bæredygtighedsstempel". Kataloget anbefaler, at kommuner faciliterer udviklingen af cirkulære forretningsmodeller, og at de kan inddrage uddannelserne i arbejdet mhp innovation.

En analyse fra Ellen MacArthur Foundation, viser, at Danmark med en omstilling til CØ kan realisere betydelige gevinster i form af økonomisk vækst, nye arbejdspladser og ressourceeffektivisering. Alene inden for byggeriet og anvendelse af bygninger spås potentialet frem mod 2035 at have en værdi på op til 9 mia. kroner. Inden for maskinindustrien er værdien anslået til mellem 1,1 og 1,9 mia. kroner.

Miljøstyrelsen har i 2017 spurgt 610 små og mellemstore virksomheder om deres kendskab og interesse for CØ. Den viser, at under en tredjedel kender til begrebet, men at 88 pct. har en positiv holdning til det, når de forstår, hvad det er. Over halvdelen mener, det rummer et forretningsmæssigt potentiale, men at de ikke ved nok om CØ til at kunne realisere det.

Der er allerede nogle virksomheder i Syddjurs Kommune, der bevidst eller ubevidst arbejder med CØ, men som i resten af landet må man formode, at der i andre virksomheder er et stort behov for viden, hvis vi skal kunne realisere potentialet inden for cirkulær økonomi.

Formål, mål og succes:

Formålet med dette projekt er at accelerere den cirkulære økonomis potentiale i Syddjurs Kommune og skabe økonomisk vækst og flere arbejdspladser på en bæredygtig måde.

Målet er at skabe et netværk af op til 20 virksomheder, der klædes på med viden og kompetencer til at afdække potentialer, indgå nye partnerskaber og udvikle innovative løsninger i den cirkulære økonomi. Deltagerne skal opleve at arbejde i netværk med meningsfyldt forretningsudvikling, der fører til styrket konkurrenceevne og gør det nemmere at tiltrække arbejdskraft.

Succeskriterierne er:

- at mindst 10 virksomheder ønsker at investere den nødvendige tid i netværket og afledte udviklingsaktiviteter
- at der i løbet af projektperioden dannes nye lokale partnerskaber mellem virksomheder, kommune og uddannelsesinstitutioner
- at mindst en tredjedel af deltagerne allerede i projektperioden begynder at udvikle produkter og/eller forretningsmodeller, der kan øge deres konkurrenceevne i fremtidens cirkulære økonomi (fx gennem projektmidler fra Syddjurs Kommunes erhvervspulje, Region Midtjylland, eller med egne midler)
- At virksomheder og kommune begynder at efterspørge cirkulære løsninger
- At kendskabsgraden til CØ er større blandt virksomheder på Djursland end i resten af landet.

Organisering:

Syddjurs Kommune og Business Djursland har udviklet projektet. En styregruppe nedsættes med deltagelse af repræsentanter fra Syddjurs Kommune, Business Djursland, RenoDjurs og Viden

Djurs. Projektet skal ledes og netværket faciliteres af en ekstern projektleder med indsigt i cirkulær økonomi og med viden om det lokale erhverv.

Målgruppe:

Den primære målgruppe er design- og produktionsvirksomheder samt virksomheder inden for byggeri og anlæg på hele Djursland. Virksomheder fra Syddjurs Kommune får fortrinsret til at deltage. Det er ønskeligt, at der deltager relevante aktører fra Syddjurs Kommune, Business Djursland og videninstitutioner. Fra kommunen vil det være relevant for medarbejdere inden for såvel miljøtilsyn som erhvervsudvikling.

Risikovurdering

Virksomheder kan være bekymrede for at åbne op af hensyn til deres konkurrencesituation. Det gælder særligt for virksomheder i samme branche. Det er derfor vigtigt at have respekt for, hvor detaljeret idéudviklingen i workshops mv kan være.

Virksomheder kan finde på at trække sig ud af projektet eller bare blive væk. Ved udeblivelse uden begrundet afbud tages kontakt til virksomheden for at undersøge motivationen for at fortsætte. Det skal være muligt at inddrage nye virksomheder undervejs, hvis der er plads til det, og det ikke ødelægger de allerede engagerede virksomheders fortsatte udbytte.

En ting er at deltage i møderne - noget andet er at arbejde videre derhjemme. For at sikre bedre chancer for implementering i virksomheden inddrages bestyrelserne på et tidspunkt i projektet. Desuden vil vi opfordre virksomheder til at deltage med to personer, så man har nogen at opretholde momentum sammen med.

Tidsplan og aktiviteter:

Pilotprojektet løber over to år fra primo 2018 til primo 2020.

Indledende fase januar-februar 2018:

- Aktivering af virksomheder gennem opsøgende kontakt ved Erhvervsservice Syddjurs, Syddjurs Kommune og Business Djursland. Dette foregår så vidt muligt på lederniveau.
- Undersøgelse af muligheden for at involvere Erhvervsakademi Dania om genbyg og cirkulær økonomi.
- Program for første halvår udarbejdes.
- Det undersøges, hvordan der kan udarbejdes individuelle ressourceprofiler i forløbet.

Kick-off marts 2018 - for alle interesserede virksomheder, projektdeltagere samt politikere og embedsmænd:

Målet for kick-off er, at virksomhederne tager endelig stilling om at deltage samt at sikre forankring i kommunens administration.

Primære fase - april 2018 til november 2019:

To møder pr halvår á 3-4 timers varighed, dvs. i alt 8 netværksmøder med følgende struktur:

- Oplæg fra en person med erfaring eller specialviden om CØ

- Cases/gæster/virksomhedsbesøg hos lokale - præsentation af virksomheder, der arbejder med cirkulær økonomi og/eller symbioser. (Fx Convert, Kvadrat, Novopan, Refurb etc)
- Faciliteret erfaringsudveksling og idéudvikling (fx workshop) med udgangspunkt i egen virkelighed
- Oplæg til hjemmearbejde
- Opfølgning på idéer fra tidligere møder.

Indholdet lægges fast for et halvt år ad gangen med udgangspunkt i virksomhedernes interesser og behov samt de muligheder, som opstår i samfundet undervejs. Overskrifter for de første fire møder er dog fastlagt af hensyn til rekruttering af virksomheder:

1. Cirkulær økonomi er en driver for innovation, vækst og jobskabelse
2. Cirkulær økonomi og grønne industrisymbioser i praksis her og andre steder
3. Fremtidens bæredygtige krav i udbud og indkøb
4. Sådan kan du arbejde videre med cirkulær produkt- og forretningsudvikling

I udvalgte dele af forløbet inviteres lokale politikere og ledere fra kommunen for at skabe alliancer mellem kommune og erhvervsliv og give en oplevelse af fælles mål og interesse.

Evaluerende fase – januar-februar 2020:

- Spørgeskema og interview med deltagere om udbyttet, jf succeskriterier.
- Kort afrapportering og regnskab
- Afklaring af netværkets fremtid evt. med deltagerbetaling, grundlag for EU-finansieret projekt mv.

Budget 2018-2019

Indtægter:

Syddjurs Kommunes Erhvervspulje	297.400 kr.
I alt:	<u>297.400 kr.</u>

Udgifter:

Opsøgende virksomhedskontakt inkl. kørsel	36.000 kr.
8 møder af 26.200 kr.	209.600 kr.
Facilitering af møde og workshop	8.800 kr.
Planlægning af møde	8.000 kr.
Udarbejdelse af materiale	1.400 kr.
Forplejning og lokaleleje	8.000 kr.
I alt pr. møde	26.200 kr.
Afsluttende møde	26.200 kr.
Administration og afrapportering	25.600 kr.
I alt:	<u>297.400 kr.</u>

Der opereres som udgangspunkt med en timepris på 800 kr.

Budget fordelt pr. år

2018	140.800 kr.
2019	156.600 kr.
I alt:	<u>297.400 kr.</u>

BILAG:

Forslag til indhold og formål for møderne det første halve år:

KICK OFF, primo marts 2018 skal give en grundlæggende forståelse for CØ og føre til et endeligt tilsagn om at fortsætte i projektet.

Cirkulær økonomi er en driver for innovation, vækst og jobskabelse

- Information om projektet og forventninger til deltagere
- Hvad er cirkulær økonomi, og hvorfor er det en god investering? Herunder konkrete eksempler og kort information om støttede udviklingsforløb. Rethink Business, Circularity city, MUDP mv.
- Case og evt. vært: Refurb
- Datadrevet innovationsmuligheder inden for Smart Syddjurs
- Workshop: Hvordan kan vi bruge CØ og hinanden til innovation, vækst og god, sund forretning? (Produktudvikling, ressourceeffektivisering, nye forretningsmodeller, partnerskaber, markedsføring)

(Eksternt bidrag fra fx miljøpolitisk chef Karin Klitgaard, Dansk Industri, Det grønne rejsehold, miljøpolitisk chef Jakob Zeuthen fra Dansk Erhverv eller Hanne Juel, Region Midtjylland)

Maj 2018. Mødet skal give en dybere indsigt og en aha-oplevelse af, hvordan CØ kan blive konkret i egen virksomhed:

Cirkulær økonomi og grønne industrisymbioser i praksis her og andre steder

- Introduktion til forskellige cirkulære forretningsmodeller
- Case og vært: Convert på Møllerup Gods – nyudviklet forretningsmodel
- Hvor har vi allerede elementer af cirkulær økonomi på Djursland?
- Præsentation af begrebet Grøn Industrisymbiose – kortlægning (se bl.a. GIS-projektet)
- Hvor har vi lokale udfordringer, som der kan findes cirkulære løsninger på?
- God tid til workshop med brainstorm og idéudvikling version 1.0 (status, lavthængende frugter, spildprodukter)

(Eksternt bidrag fra fx Henriette Melchiorson fra Lifestyle & Design Cluster, eller Region Midtjylland.)

Ultimo aug 2018. Mødet skal give en forståelse for udfordringer, krav og muligheder:

Fremtidens bæredygtige krav i udbud og indkøb

- Hvilke krav kan vi forvente af fremtidig lovgivning og af markedet (indkøbspolitikker, cirkulært bygningsreglement etc.)
- Case og vært: Kvadrat. Direktør Anders Byriel har deltaget i regeringens Advisory Board for cirkulær økonomi.
- Genanvendelse version 3.0 (design for adskillelse, rene materialer, materialepas, genbyg)
- Krav til affaldssortering v/ RenoDjurs, Morten Therkildsen.
- Workshop: Hvad skal der til for, at deltagerne kan leve op til fremtidens krav.

(Eksternt bidrag fra fx Lendager Group/Lejerbo/Circle House i Lisbjerg, Region Midtjylland/Rethink Business, Smart Syddjurs, Erhvervsakademi Dania?)

Oktober 2018. Mødet skal give værktøjer til at arbejde videre med konkrete idéer:

Sådan kan du arbejde videre med cirkulær produkt- og forretningsudvikling

- Værktøjer til forretningsudvikling (fx cirkvirk.dk, Cradle to Cradle, Circular Design Guide, ResCom mv)
- Case/vært: Novopan eller Halling Autoophug, der deltog i det første Rethink Business projekt
- Tilskudsmuligheder (MUDP, Rethink Business mm)
- Præsentation af konsulenter på området
- Præsentation af Rethink Business – Fokuseret Værdikædesamarbejde ansøgning til 3. hold
- Workshop: Cradle to Cradle workshop - idéudvikling version 1.2

(Eksternt bidrag fra Rethink Business, Direktør Annette Hastrup fra Vugge til Vugge ApS, Miljøstyrelsen, Komproment. Konsulenter inviteres)

Fremtidige temaer:

- Hvordan kan vi bruge (lokale) partnerskaber til at nå længere?
- Markedsføring - Hvordan kan vi bruge cirkulær økonomi til profilering og vækst?
- Mærkningsordninger som driver. Fokus på indholdsstoffer og dokumentation for CØ
- Ressourceprofil som status – spildprodukter og materialestrømme
- Kommunikation og markedsføring
- Meningsfyldt strategisk ledelse

Cases/værter: fx Troldekt, RenoDjurs, 3R Kontor, Hveiti, genanvendelsesklyngen i Grenaa.